

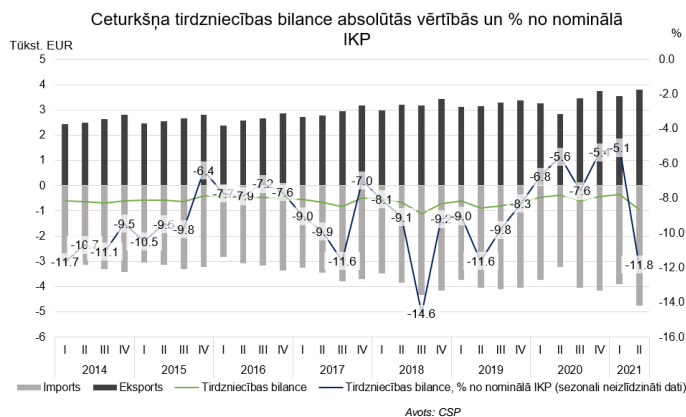
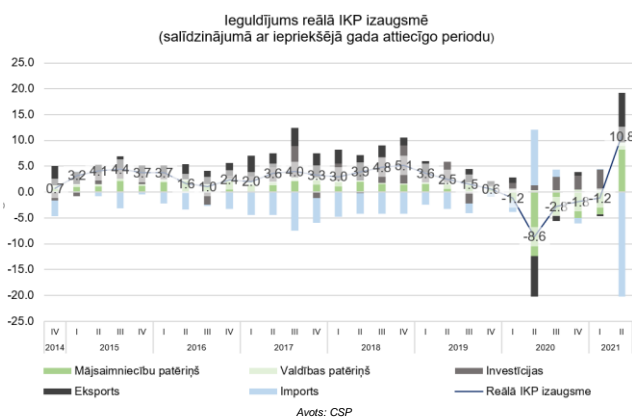
Fiskālās disciplīnas
padome

2021. gada II ceturkšņa makroekonomisko rādītāju monitorings

Saskaņā ar CSP publicētiem datiem, reālais IKP 2021. gada II ceturksnī bija 6,976 mljrd. eiro. Salīdzinot ar 2020. gada II ceturksni, IKP pieauga par 10,8% (sezonāli koriģēti dati), bet salīdzinot ar š.g. iepriekšējo ceturksni pieaugums bija 4,4%. IKP II ceturkšņa strukturālā lielākā pozitīvā ietekme ir bijusi investīcijām (12,5%), eksportam (9,5%) un māsaimniecību patēriņam (8,2%). IKP izmaiņas pa darbības veidiem, salīdzinot ar 2020.g. II ceturksni liecina, ka gandrīz visu nozaru aktivitāte ir sekmīgi atjaunojusies. Lai gan visstraujāk atkopjas smagāk cietušās nozares, tomēr pirms krīzes līmeni neizdevās sasniegt izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu, mākslas un izklaides pakalpojumu, transporta un uzglabāšanas pakalpojumu sniedzējiem, u.c. Ievērojami pieaugot importa apjomam II ceturksnī tirdzniecības bilance pasliktinājās līdz (-11,8%) no IKP. Tomēr kopumā ir vērojama vispārēja ekonomikas atlabšana, ko veicina aktīvais patēriņš, ražošana un eksports. Vienlaikus vērojams straujš inflācijas līmeņa kāpums, ko izraisa globāla pieprasījuma/piedāvājuma nesabalansētība un degvielas cenu kāpums.

Makroekonomiskie rādītāji (sezonāli izlīdzināti)	2019 faktiskie dati				2019	2020 faktiskie dati				2020	2021 faktiskie dati				Prognoze (14.06.)				2021 g. Izpilde /prognoze
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV	2021	2022	2023	2024	
Reālā IKP izaugsme	3,6%	2,5%	1,5%	0,6%	2,0%	-1,2%	-8,6%	-2,8%	-1,8%	-3,6%	-1,2%	10,8%	-	-	3,7%	5,0%	3,5%	3,4%	Augstāk par prognozēto
Nominālā IKP izaugsme	7,5%	5,0%	3,6%	1,8%	4,4%	0,5%	-9,9%	-3,0%	-1,6%	-3,6%	1,8%	16,1%	-	-	6,9%	8,5%	6,2%	5,3%	Augstāk par prognozēto
Inflācija (patēriņa cenas)	2,9%	3,3%	2,9%	2,2%	2,8%	1,9%	-0,4%	0,0%	-0,6%	0,2%	-0,1%	2,3%	-	-	2,0%	2,4%	2,2%	2,0%	Augstāk par prognozēto
IKP deflators	3,4%	2,6%	1,9%	1,2%	2,2%	0,7%	-1,2%	-0,4%	0,2%	-0,2%	2,7%	5,6%	-	-	3,1%	3,3%	2,6%	1,9%	Augstāk par prognozēto

Avots: CSP, FDP, FM

Ekonomiskās attīstības priekšrocības 2021. gada II ceturksnī

Otrajā ceturksnī turpināja kristies bezdarba līmenis. Saskaņā ar CSP datiem sezonāli izlīdzinātais bezdarba līmenis II ceturksnī vidēji bija 7,8%, salīdzinājumam, 2020 gada II ceturksnī tas bija 8,5%. Reģistrētā bezdarba līmenis pēc NVA datiem vidēji ceturksnī bija 7,6%. Latgales reģionā, kur bezdarbs ir visaugstākais tas II ceturksnī sasniedza 16%, pie tam salīdzinot ar iepriekšējo gadu tas pieaudzis par 0,3% punktiem. Vissekmīgāk bezdarba līmenis mazinājās Kurzemes reģionā, salīdzinot ar iepriekšējā gada II ceturksni tas mazinājās par 1,1% punktu.

Rūpniecības jaudu noslodze aizvien turpina pieaugt visās rūpniecības nozarēs. Jaudas noslodze II ceturksnī bija 74,5% līmeni, kas tuvinās pirmskrīzes rādītājiem. Augstākā noslodze (77%) vērojama kapitāl-preču ražošanā, tai seko starppatēriņa preču ražošana 76,8%. Rūpniecības produkcijas apjoms II ceturkšņa mēnešos pieauga vidēji 8,2% apmērā. Elektroenerģijas un gāzes apgādē 3 mēnešu vidējais pieaugums bija 8,5%, bet apstrādes rūpniecībā 8,4%. Pieaugums vērojams arī ieguves rūpniecības un karjeru izstrādes nozarē, vidēji 3 mēnešos par 5,4%. Apstrādes rūpniecības produkcijas izlaide pieauga par 27,3%, salīdzinot ar 2020. gada II ceturksni. Lielāko pieaugumu šajā pieaugumā deva koksnes un koka izstrādājumu ražošana (14,1%), kas vienlaikus atspoguļojās arī koksnes eksporta apjoma pieaugumā.

Eksporta apjoms II ceturksnī pieauga par 33,6%, salīdzinot ar 2020. gada II ceturksni. Par 28,4% pieauga eksporta apjoms uz ES valstīm, eksportējot lielu kokmateriālu apjomu. Eksporta īpatsvars pa galvenajām tirdzniecības partnervalstīm š.g. II ceturksnī liecināja par sekmīgiem tirdzniecības sakariem ar Baltijas kaimiņvalstīm: 18,3% eksporta attiecināmi uz Lietuvu un 11,6% uz Igauniju. Būtiski tirdzniecības partneri šajā periodā bija arī Vācija (7,2%) un Apvienotā Karaliste(7,2%).

Mazumtirdzniecības apgrozījuma apjoma pieaugums dos pozitīvu īstermiņa efektu 2021. gada izaugsmei. Vidēji II ceturkšņa mēnešos mazumtirdzniecības apgrozījums pieauga par (13,5%), galvenokārt pateicoties nepārtikas preču mazumtirdzniecībai, kur apgrozījums pieauga vidēji par 7%.

Ekonomiskās attīstības ierobežojumi 2021. gada II ceturksnī

Vispārējs patēriņa cenu kāpums novērojams katru mēnesi jau kopš š.g. marta, II ceturksnī tas skāris gandrīz visas preču un pakalpojumu grupas. Vidēji ceturksnī patēriņa cenas pieauga par 2,3%. Inflācijas pieauguma pamatā ir ilgtermiņa un īstermiņa faktori, to skaitā globāls atliktā patēriņa efekts, kā arī degvielas un gāzes cenu kāpums.

Līdzās patēriņa cenu kāpumam II ceturksnī vērojams arī vidējās darba samaksas pieaugums (+10,2%), bruto darba samaksas apmērs vidēji bija 1237 eiro. Alga straujāk pieaugusi publiskajā sektorā strādājošajiem (+13,4), sasniedzot vidēji 1291 eiro, salīdzinot ar privāto sektoru darba samaksa vidēji ir augstāka par 76 eiro. Straujākais darba samaksas pieaugums publiskajā sektorā vērojams veselības un sociālās aprūpes nozarē (+35,1%) un izglītības nozarē (+12,4%). Privātajā sektorā darba samaksa pieauga par 9% sasniedzot 1215 eiro pirms nodokļu nomaksas, straujākais kāpums attiecināms uz tirdzniecības nozari (+11,7%). Lai gan darba samaksas pieaugums pozitīvi ietekmē māsaimniecību patēriņu, tomēr kontekstā ar budžeta bāzes izdevumu pieaugumu un vispārējo patēriņa cenu pieaugumu tas drīzāk vērtējams kā ekonomikas attīstību ierobežojošs faktors.

Kravu apgrozījums Latvijas ostās II ceturksnī kritās par 11,2%. Lielākā lejupslīde vērojama Ventspils ostā (-8%) un Rīgas ostā (-7%), tomēr Liepājas ostā un mazajās ostās kravu apgrozījums nedaudz pieaudzis, attiecīgi par 2,9% un 0,8%. Tas ļāva nedaudz mīkstināt kopējo ostu apgrozījuma lejupslīdi, tomēr jau kopš 2019. gada II ceturkšņa, kravu apgrozījums ostās sistemātiski krītas.